

Budapest, 2017. január 19.

Seszták Miklós
nemzeti fejlesztési miniszter
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
Budapest

Tárgy: A Dunán közlekedő személyszállító hajók légszennyezése

Tisztelt Miniszter Úr!

Köszönettel megkaptuk 2016. október 18-án kelt, GVF/21595-1/2016-NFM iktatószámú válaszelevelét, amelyben igen részletesen tájékoztat a Dunán közlekedő személyszállító hajók környezeti hatásairól.

Levelében leírja, hogy a szóban forgó hajók nem elhanyagolható szerepet töltenek be az idegenforgalomban, illetve a főváros és környéke személyközlekedésben. Ezzel teljes mértékben egyetértünk, és ez az egyik ok, amiért fontosnak tartjuk környezetterhelésük csökkentését, hiszen így ezen közlekedési mód vonzereje is számottevően növekedne. Erre Ön is utal a levelében, továbbá a Személyhajósok Szövetségének és a Magyar Hajózási Országos Szövetségnek (MAHOSZ) a képviselői szintén elmondták nekünk, hogy ez az ő álláspontjuk is.

Levelében Ön a következőket írja: „A hajók által keltett zaj- és kipufogógáz-kibocsátás a város érintett közúti szakaszán mérhető közúti gépjárműközlekedés hatásához képest elenyésző.” Összességében ez igaz, azonban ez nem lehet érv a hajók környezetszennyezésének megengedésére. A hajók zaj- és (főleg) kipufogógáz-kibocsátását ugyanis a Duna-parton sétálók, közelében sportolók, illetve a Duna-part mellett lakók fokozottan megszenvedik, amint ezt az előző levelemben konkrét példákkal szemléltettem. Ha azt mondanánk, hogy azért nem kell a problémával foglalkozni, mert az csak viszonylag kevés embert érint, akkor ilyen alapon azt is lehetne mondani, hogy nem kell mentőt hívni, ha egy ember közlekedési balesetben súlyos sérülést szenvedett, mert ugyanakkor a többi 10 millió ember nem sérült meg. Egy ilyen érvelés viszont nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

Az, hogy a hajók megfelelnek a hatályos előírásoknak, sajnos egyáltalán nem jelenti azt, hogy nem szennyeznek jelentős mértékben a környezetüket. Saját méréseink, amelyeket hajón, valamint hajók közvetlen környezetében végeztünk, azt mutatják, hogy a levegőszennyezés ezeken a területeken sokszorosát teszi ki a városi háttérszennyezésnek.

A Személyhajósok Szövetségétől kapott adatok szerint Budapesten mintegy 100 hazai személyszállító hajó közlekedik, és ezeknek a 90 százaléka motorcserére szorul. Levelében Ön arra hivatkozik, hogy a szükséges „motorcserét a személyhajózási vállalkozások önerőből finanszírozni nem képesek”. Az érintett vállalkozások álláspontja ettől eltér: tudnák önerőből finanszírozni a motorcserét, ugyanis ez egy megtérülő beruházás, hiszen az új motorok

lényegesen kevesebb üzemanyagot fogyasztanak, mint a régiék. A vállalkozások gondja az, hogy a motorcseréhez nem kapnak hitelt, mert a bankok nem fogadják el a hitel biztosítékeként a hajókat. Ezért a motorcseréhez felveendő hitelhez állami garanciavállalás szükséges, amit eddig nem sikerült kapniuk.

Ugyanakkor önmagában még a motorcsere sem biztosítaná azt, hogy a hajók kipufogógáza ne veszélyeztesse az emberi egészséget. Ezért a hajómotorokat részecskeszűrő-katalizátorral szükséges ellátni. Egy ilyen részecskeszűrő ára 10.000 és 30.000 euró (kb. 3-9 millió forint) közötti. Tehát az említett 100 hajó ellátása részecskeszűrő-katalizátorral (hajónként 6 millió forinttal számolva) mintegy 600 millió forintba kerülne. Ilyen programra tudomásunk szerint uniós támogatást is lehet kapni. (Egyébként ez az összeg megegyezik egyetlen katamarán hajó árával, amelyből a BKK Zrt. többet is tervez be szerezni.¹)

A hajókból eredő zajt, ami különösen éjszaka zavaró hatású, elsősorban a szállodahajók okozzák. Ezt a problémát – amint arra Ön is utal a levelében – a parti áramellátás biztosításával lehet megoldani. Ugyanakkor a levelében megfogalmazottakkal ellentétben úgy véljük, hogy a témával kapcsolatos részletes tájékoztatás megszerzése az Ön minisztériumának feladata.

Továbbra is szükségesnek tartjuk a 2016. augusztus 3-i levelünkben leírt intézkedések előkészítését, illetve – megfelelő türelmi idővel – a bevezetésüket. Szükségesnek tartjuk továbbá a következőket:

1. A kormány biztosítson garanciát a hazai hajók motorcseréjéhez szükséges bankhitelre.
2. A kormány kísérletképpen finanszírozza három, 10 évnél nem régebbi hajómotorra részecskeszűrő-katalizátor felszerelését.
3. A kormány mérje fel, hogy milyen feltételek mellett lehet a Budapesten kikötő szállodahajók partról történő áramellátását biztosítani.

A fentiekkel kapcsolatos válaszát várva,

üdvözlettel:

Lukács András
elnök

¹ <http://www.bkk.hu/fejleszteseink/a-varosi-es-elovarosi-hajozas-fejlesztese/>